

FOLK OG LAND

Det er karakteristisk for vår tid, at om vrøvlet er aldri så talentløst, idéen aldri så bunnrätten, finner både vrøvlet og idéen forsvarere i de høyeste sirkler, ved de grønneste forhandlingsbord. Fordi man også der ustanselig er redd for å få sin åndelige fattigdom avslørt. (Thv. Aadahl)

TASSONVN. 79
U1 10VAL1-Hageby.

Hårreisende beretninger fra Fransk Indo-Kina

En hjemvendt fremmedlegionær forteller

«Denne krigen kjenner hverken nåde eller lover!»

Det er en ung tysker som sier dette. Han har tjenestgjort sine 5 år ved den franske Fremmedlegion, derav 2 år i krigen i Fransk Indo-Kina, og er ved sin hjemkomst til Tyskland blitt invitert av «Die Deutsche Soldatenzeitung» som gjennom flere numre forteller sine lesere om hvorledes et demokratisk og høyt sivilisert folk bærer seg at for å omvende de stakkars innfødte i Asia til Vestens humane og hjertegode livsopfatning. —

Legionæren forteller at Legionen er bragt opp i en styrke av 80 000 mann med tyskerne som den største prosent. For nærværende skal det stå 50—60 000 tyskere på kampfronten i Indo-Kina, og legionærene inntar en særstilling som de beste tropper i den franske hær. — Som en god nr. 2 kommer de innfødte soldater under franske offiserer. De rent franske avdelinger som er kommet ut fra Frankrike, er derimot ikke noe større ansett. —

Den nye legionæren hadde gjennomgått en årelang, grundig utdanning ved Legionen i Nord-Afrika før han ble sendt til Indo-Kina. Bare de beste kom dit. Her var det ikke bruk for sveklinger, og den avsluttende utdanning var overordentlig hard. Legionærene ble utdannet til å kunne håndtere alle våpen, og den unge tyskeren fikk også et spesialkurs i dykking som «froskemann».

Tyskeren kom til Regiment nr. 1 som er et rytterregiment. Men da regimentet ikke har hester, er det gått over til å bruke sjøgående panservogner, og tyskeren kom ombord på en panser med en finne som sjef. Da denne falt, overtok en fransk løytnant kommandoen.

«Marinen» var stadig på farten med tropper og materiell der elvene er de beste transportveier. Fienden var tapper, lumsk og hevngjerrig. Ildoverfall og entringsforsøk hørte til dagens orden og dykkerne måtte rett som det var jump utebords for å rydde

unna fiendtlige sperringer og miner. —

Jungelen var verre enn elven, idet legionærene ikke kunne hamle opp med sine innfødte motstandere når det gjaldt om å komme seg frem overraskende og lydløst. Den stedlige befolkning var man aldri sikker på selv om den antokes å være «lojal». Passet det den, tok den de røde partii. — Rett som det var oppdaget man om morgenen at skiltvakter var blitt drept i nattens løp. Noen ganger var det fienden som hadde vært (Forts. side 8).

Kampen om Narvik 9. april til 10. juni 1940

Mens Hitler ved et overraskende kup hadde satt seg som mål å erobre Norge, var han nødt til for å utnytte overraskelsesmomentet å oppnå fri og lydløs gjennomgang gjennom danske farvann. Hvis han derimot bare hadde satt seg som mål å erobre Narvik, kunne han ha oppnått dette uten å passere danske farvann og en besettelse av Danmark eller Norge i sin helhet ville i så fall vært helt overflødig. Den flåte, som ble sendt til Narvik la fra Pieren i Wesermünde kort før midnatt den 6. april 1940 og stakk deretter nord for Helgoland ut i Nordsjøen, dekket mot vest av større krigsfartøyer. Deretter holdt den kurs nordover midtveis mellom Shetlandsøyene og den norske vestkyst, inn til den fikk Vestfjorden i sik-

te, hvoretter den fulgte mitten av denne inn til Ofotfjorden, ved hvis munning den etter ordre befant seg kl. 5.45 den 9. april. Den var således helt klar av danske farvann og også av norske, helt til den kom til Vestfjorden. De tropper den landsatte i Narvik, hadde før 10.6. 1940 ingen kontakt tilsjøs eller over land med noen del av Norge sønnenfor Skjomenfjorden, hva enten denne var besatt av tyskerne eller ikke. Tyskerne kunne således erobre Narvik uten å besette Danmark eller erobre resten av Norge. Men kunne de ikke forsvare og beholde sin erobring av Narvik, selv om de besatte Danmark og erobret Norge sønnenfor Tysfjorden, så fikk de ikke derved tak i Kirunamalmen, som

(Forts. side 8).

Presse og domstol

Det har vært gammel akademisk tradisjon i Norge, at høyesterettsdommere har vært uangripelige, — juridisk, moralsk og samfunnsmessig. — At så, — stort sett, — var tilfelle kom sikkert derav at det alltid ble stillet de aller største krav ved utnevning av disse dommere, fordi Høyesterett skulle representere en selvstendig og uavhengig statsmakt.

Etter krigen er det ingen tvil om at denne høye rett har mistet noe av sin gamle glans. Hva grunnen har vært til det, har det vært skrevet adskillige bøker og brosjyrer om, men det klareste er vel skrevet av sokneprest Hedem i hans to brosjyrer: «Kongens linje, Rettens status etc» og «Landsvikoppjøret og Retts-

myndighet». I den sistnevnte brosjyre skriver den ubestridt «gode nordmann» hr. Hedem følgende:

«I den grad hadde domstolens ledende menn mis-

kjent dens konstitusjonelle brosjyre, der han skriver under avsnittet: «Fra Haag til Høyesterett», og som — mirabile dictu — ikke kan sees å være blitt imøtegått fra noe hold.

Når dommer F. Schjelderup nå har fått byrettens dom imot seg, endog plus saksomkostninger i saken som var anlagt av overlærer Hauges enke, så tyder det på, at dette med uangripeligheten ikke lenger er overbevisende. — Hadde det vært en NS-dommer det her dreiet seg om, skulle nok avisene ha flommet over av invektiver og ukvemsord, men i dette tilfelle har de innskrenket seg til korte nøkterne meddelelser om domsresultatet. Men det er jo også forskjell på kong Salomo og Jørgen hattemaker.

Under rettsoppjøret oppførte ikke minst Osloavisene seg som om tiltalepunktene var ensbetydende med domsavsigelse, og breiet seg i dobbelskutt corpus om hvilke fryktelige personer man her hadde for seg, selv om det gjaldt gamle fortjente embetsmenn, som ikke hadde begått andre kjente synder, enn at de var medlem av NS.

(Forts. side 8).

Grusom død!

Gjennom den dertil innrettede presse verden over går f. t. en notis om henrettelsen av en spansk kvinne som i 1952 drepte tre personer med gift og som nå i Valencia er henrettet ved «garote». Det er den strengeste straff et menneske kan få i Spania og den består av et jern som klemmer offret til døde. Den kvæler ikke, men knuser ryggstøtten øyeblikkelig. — Og så tales det om en grusom død, innforstått av spanierne er barbarer. — Men i de selvsamme numre av avisene fortelles det om briterne i Kenya, som henrettet 8 Mau-mau-menn, som hadde vært i besittelse av våpen. De ble etter god engelsk skikk hengt. — somom det skulle være noe bedre.

Hva skal man så si om den amerikanske elektriske stol, hvor man etter ukers eller måneders ventetid spennes fast, hvoretter strømmen settes på, en, to, ja kanskje tre ganger, før det er slutt. Eller om fosforbombene mot Hamburg og Dresden, hvor tusener av kvinner og barn løp omkring som levende fakler før den eneste barmhjertige, døden, innfant seg. Eller om president Trumans unødige atombombardement av de japanske byer. Nei, det er allerede så lenge siden, og det var krig, svarer de åndelig innpiskede som ikke engang reagerer overfor Kristi korsfestelse. Og så da forfusker de sannheten. Pint under Pontius Pilatus, sier de. Men var det ikke det jødiske presteskap og en paralyisert folkemengde, som drepte også han?

Vi kunne fortsette i det uendelige, men hva nytter det? Propaganda kan være som en snikende gift, og de som tilbereder den, kan sine saker — for to tusen år siden som i dag. Den henrettede morderke i det barbariske Spania, får folk til å gyse, mens de hundrer tusener som ble Vestens barbarers ofre ikke er et sukk verd.

FOLK og LAND

Ansv. utgiver og redaktør.

Finn Brun Knudsen.

Telefon 55 76 56. Postboks 1407.

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5, Oslo — Tlf. 37 76 96

Et reelt standpunkt

Dagspressen har bragt melding om hvilket svar stortingsmann Løberg fikk på det spørsmål han forrige fredag stilte justisminister Kai Knudsen angående benådningene av fangene på Bjørkelangen.

Stortingsmann Løberg ville ikke bare ha statsrådets opplysning om hva hver enkelt av de gjensittende fanger var dømt for. Han ville også ha en konkret melding om hva de var kjent skyldige i som var benådet i løpet av det siste halvår.

Avisene har jevnt over laget objektive referater av de rent generelle, statistiske fakta som statsråden la fram for Stortinget, bl. a. at det fremdeles sitter 38 inne til soning, mens i alt 16 er blitt løslatt på prøve i siste halvår.

Noe særdeles betydningsfullt synes imidlertid å være gått referentene forbi. **Nemlig at justisminister Kai Knudsen blankt avviste de krav som stortingsmann Løberg forlangte imøtekommet.**

Statsråden nektet kategorisk å gå inn på noen drøftelse av enkelttilfellene. De som var blitt løslatt og de som fremdeles satt inne, hadde gjort opp sitt mellomværende med samfunnet eller var i ferd med det, sa statsråden, og noen ytterligere belastning i form av en konkret, offentlig diskusjon ville han ikke være med på. Dette såvel av hensyn til de dømte selv som til deres familier. — Heller ikke ville han si noe ytterligere om de retningslinjer som ble fulgt ved benådningssakene behandling. Disse linjer var med Stortingets enstemmige konsens fastlagt under «den brede debatt» i januar 1952, og det fikk greie seg — også for herr Løberg. Til sist avviste statsråden stortingsmann Løbergs påstand om at han hadde nektet å uttale seg om fangespørsmålet til pressen. Han hadde besvart alle henvendelser, sa han, såvel fra innenriks som utenriks hold. **Men** av de samme grunner som gjorde at han nektet å

drøfte den enkelte fanges forhold i Stortinget, hadde han heller aldri i disse tilfelle villet drøfte navngitte dømtes saksforhold i pressen.

I virkeligheten fikk stortingsmann Løbergs forsøk på å kopiere hetz-aksjonen i Danmark et helt igjennom negativt utfall. Han fikk det svar han fortjente, og det skjen tydelig igjennom statsrådets uttalelse at han anså herr Løbergs forsøk på å blåse til ny kamp både grunnløst og ubetimelig.

Dessverre er det nok meget og mangt fra regjeringshold som vi på vår side ikke kan underskrive, og vi har til tider også måttet gå til angrep gjennom vårt blads spalter. Men rett skal være rett. For det standpunkt som justisminister Kai Knudsen inntok i det foreliggende spørsmål sist fredag, tar vi hatten av. Det svar som ble gitt var klart, greit og udiskutabelt, og slik som en måtte ha rett til å vente det av landets justisminister. Vi respekterer og takker for en slik holdning. Til denne dag i et hvert fall er det ikke gitt plass hverken i straffeloven eller straffeprosessloven for personlige straffeforføyninger av typer som stortingsmann Løberg og likesinnede. Det hele er alvorligere enn som så.

Det er vårt håp at justisministerens svar i den foreliggende sak gir uttrykk for et generelt syn på etterkrigsoppjøret som sådant og at regjeringen nå vil la oppjøret gå inn i sin siste og avsluttende fase uten at man lar seg skremme eller distrahere av selvbestaltede, små profeters markskrikeri.

Vi kjenner stemningen rundt om i det hele land, og vi tør forsikre regjeringen om at herr Løbergs menighet er sørgelig liten — om ikke just beskjedent. Folket som helhet har i løpet av de snart 9 år som er gått, arbeidet seg fram til et ganske annet syn.

Måtte så dette syn bli bestemmende for regjeringens videre forføyninger.

† Redaktør Johannes Knudsen død

Redaktør Johannes Knudsen døde lørdag 6. ds. i Trondheim etter et hjerteslag, 66 år gammel.

Igjen har døden gjort sin høst innen våre rekker. Denne gang ble det en av de mest intense og initiativrike av våre kamerater, redaktør Johannes Knudsen, Trondheim, som måtte melde forfall og stille til oppbrudd for alltid.

Så brått som dette kom, er det ikke mulig på stående fot å gi noe eksakt uttrykk for omfanget av det tap vi lider ved redaktør Knudsens bortgang. Vi vet bare at tapet er stort, — smertelig stort. Sikker nok vil vi under det arbeid vi har foran oss, atter og atter gripe oss i å savne Johannes Knudsens klokskap, altomfattende viten og hans eminente evne til å legge argumentene fram på en måte som virker og overbeviser.

Redaktør Johannes Knudsen var født på Øvre Eiker 16/10 1888. Etter artium i 1906 fulgte noen års studier ved Universitetet, samtidig som han trådte inn på den bane som skulle bli hans livs virksomhet, journalistikken. Fra 1909 til 1912 var Knudsen redaksjonssekretær i Morgenavisen i Bergen, deretter kom han til Dagsposten i Trondheim, der han siden ble værende, fra 1. jan. 1914 som sjefredaktør. Under en menneskealders virke i Dagsposten var det ikke mange områder innen Trøndelagfylkenes kulturelle og praktiske

liv hvor redaktør Knudsen ikke var med og satte sitt personlige preg på utviklingen. Og hyppig rakk også virkningen av hans innsats langt ut over fylkesgrensene. Under den Knudsenske ledelse ble Dagsposten en røst innen norsk presse som tiltvang seg almen oppmerksomhet. Om noen, så kunne i et hvert fall redaktør Knudsen si om seg selv at «intet menneskelig er meg fremmed». Overalt der overhodet noe kunne gjøres, foldet hans aktivitet seg ut, og mange er de samfunnsnyttige foretagender som står i den største gjeld til hans aldri sviktende aktivitet. For å nevne noen eksempler, så ble Norges Redaktørforening stiftet etter hans initiativ, og han sto igjennom flere år som foreningens første formann. Videre var han formann i Trøndelag avdeling av Norsk Presseforbund, formann i Trondhjems Frisinnede Venstre og nestformann i Frisinnede Folkepartis landsstyre. Redaktør Knudsen var den første som ble belønnet med Norges Reklameforbunds gullmedalje og han ble i sin tid valgt som æresmedlem av Trondhjems Reklameforening. Også det almenviktige Trondheimsfjordens Friluftsråd ble stiftet på redaktør Knudsens tiltak. For sine fortjenester av almene tiltak

var han utnevnt til Ridder av Danebrog, tildelt den tsjekko-slovakiske Hvite Løveorden og enn videre den tyske og østerrikske Røde Kors-medalje.

Redaktør Knudsens hele syn var gjennom alle år preget av hans kompromissløse norske innstilling. Ved hans 25 års jubileum som aviseris sjefredaktør utga Dagsposten et ekstranummer der det bl. a. heter:

«Han har kjempet fryktløst for det han mener er rett og tjener til landets og folkets beste og han er fremdeles å finne fremst i rekken i dette arbeide.»

Da trengselens år meldte seg for vårt land fant han da også helt naturlig og uten nølen sin plass der han mente å kunne gjøre best fyldest for seg. Noen annen offisiell belønning for sin innsats enn å bli innesperret i Falstad fangeleir i det øyeblikk da landet fikk «friheten» tilbake, oppnådde han ikke. Men selv var han sikkert til sin siste stund stolt over denne manifestasjon av at han hadde deltatt på den riktige siden og at han aldri hadde sviktet det beste i seg selv.

I dette øyeblikk sitter det tusener og atter tusener rundt om i hele Norge som ønsker å gi uttrykk for den takknemlighet de føler overfor redaktør Johannes Knudsen som den kloke og uforferdede forkjemper for sannhet og rett. Det er en levende belønning som ruver ganske annerledes enn ordensbånd og offisielle diplomer og som rekker ganske annerledes lenger inn i tidene som kommer.

Vi lyser i ærbødighet og takknemlighet fred over vennen og medkjemperen Johannes Knudsens minne!

Det er med dypeste vemod jeg har mottatt budskapet om at vår venn, redaktør Johannes Knudsen, er gått bort.

Hans uoppslitelige aktivitet, hans rettferdssans og rettlinjethet, hans dyptpiøyende meninger om tidens aktuelle spørsmål og hans evne til å kunne gi uttrykk for dem, var blant de største aktive vi råde over i vår kamp for å gjenreise det virkelige rettssynet i vårt norske folk. At vi må savne ham i det arbeid som ennå står foran oss, betyr et stort tap for oss alle.

Redaktør Johannes Knud-

sen fikk lov til å dø stående og midt i sitt virke, midt i kampen for sannheten og retten. Han fikk det som de gamlenordmenn kalte den hederligste død for en fribåren mann.

På vegne av Forbundet for Sosial Oppreisning og på vegne av bladet Folk og Land bringer jeg redaktør Knudsen en inderlig takk for alt det arbeid han nedla.

Hans offervillige og selvfor-glemmende besluttsomhet vil alltid stå som et eksempel for oss som er igjen, og hans minne vil være levende i oss til alle tider.

Anders Hafskjold.

Tenker en på redaktør Johannes Knudsen er det ett ord som mer enn andre trenger seg i forgrunnen. Det er ordet finhet. I all sin tanke og i all sin framferd var Johannes Knudsen til alle tider nettopp den fine og ridderlige. For ham betød ikke den kamp som vi ble tvunget til å føre, en kamp for kampens skyld. Det var det dypeste livsens alvor som lå bak den innstilling han hadde gått inn for. Og for ham var det også helt naturlig og ikke gjenstand for noen diskusjon over hodet at de midler som skulle nyttes for å vinne fram, skulle være ærlige og renslige. — Dette var da også rettesnoren for alt som redaktør Knudsen skrev og talte, og nettopp dette ga hans meninger overbevisningens styrke.

Kunnskapsrik som få var Johannes Knudsen en uvurderlig medarbeider. Dertil kom som et stort aktivum hans betingelsesløse lojalitet mot dem som han var henvist til å samarbeide med. En visste bestandig hvor en hadde vår venn Knudsen. Det forekom aldri noen reservatio mentalis.

Ser en tilbake på redaktør Knudsens lange liv som pressemann er det betegnende for hans karakter at han aldri lot sine meninger ta farge av øyeblikkelige hensiktsmessighetshensyn. Han var i sinn og skinn representanten for det positivt norske, og det var aldri, helt fra den tid da han samarbeidet med Chr. Michelsen og til siste slutt, noe brudd i denne hans linje.

Redaktør Johannes Knudsen var den ideologiske og faktiske skaper av Forbundet for Sosial Oppreisning. Betyd-

Baglerbispen

Vår største dikter Henrik Ibsen lar i Kongsemnerne et gjenferd av biskop Nikolas Arnessøn si sine kjære nordmenn en del drøye sannheter slik:

Går til sin gjerning de norske menn

Viljeløs, vimrende, vet ei hvorhen.

(Etiketteforsvaret + en forutseende utenriksminister).

Skrukker seg hjerterne, smyger seg sindene

Veke som vaggende vidjer for vindene

Heiser som merke de ussel-doms klute.

(Riksrådsforhandlingene i 1940) (det brukne gevær).

Sætter de æren i flukt og i fald

Kapitulasjonen 10/6 1940).

Da er det Bisp Nikolas, som er ute,

Baglerbispen, som røkter sitt kald.

Skulle noen finne, at en eller annen av våre nulevende biskoper skulle tilsynelatende ha en skuffende likhet med Baglerbispen, så er det ganske utelukket, at de kan forveksles, for Baglerbispen var tross alt en stor mann.

Oslo 26. 2. 1954.

Gustav Heber.

WIEN DØR UT.

Den østerrikske befolkning vil komme til å dø ut om ikke fødselstallet øker både hurtig og høyt. Siste års statistikk viser at det for hver fødsel inntreffer to dødsfall. Siste år var det anmeldt 11 975 fødsler og 24 230 dødsfall. Hvis ikke disse sifre omveksles vil Østerrike være absolutt folketomt i året 2588. For Wiens vedkommende er stillingen ennå mørkere. Hvis man regner bare med antall fødsler og dødsfall og ikke med noen innflytning vil byen være tom i året 2074.

ningen av hans innsats her kan bare en ettertid dømme om. Men vi som har hatt den glede å være hans medarbeidere, vi føler intenst hva det har betydd å ha hatt ham med i fremste rekke. Vi takker ham av hjertet for alt han gjorde, for all oppmunt-ring han ga og for hans ubrytelige gode vennskap. Redaktør Knudsens minne vil bli stående som et symbol for dem som sogner til våre rekker.

Helge Grønstad.

I «Håndbok for Soldaten» av 1951 står det: «Soldatens første plikt er full lydighet mot foresatte» og ordene «full lydighet» er understreket.

Det er grunn til å merke seg dette. Plikten er altså å handle etter ordre — ubetinget. Og det er selvsagt både i krig og under øvelse. Men hvorledes rimer dette med «krigsforbryterprosessene», som alle «gode nordmenn» ligger nesegrus overfor. Og hvorledes stemmer dette med § 330 i straffeloven, hvor den absolutte lydighet mot foreninger eller personer er ubetinget forbudt. Da må jo også «Håndbok for soldaten» leses som en viss mann leser Bibelen. Eller skal hver eneste soldat være henvist til å ha en jurist i ryggen, som til enhver tid skal si til ham, når og hvor han skal lyste ordre. — Det hele fortoner seg som en vill komedie akkurat som under okkupasjonen. Alt hva VI den gang gjorde, var jo galt.

Det må visst være mere enn landssvikjurister m. p. p. til å greie ut denne floken. Det vil si, hvis vi fremdeles vil påberope oss rettsstaten.

MARX ER AVLEGS

Fra Karl Marx barndomshjem i Trier har en talsmann for det vest-tyske sosialdemokrati sendt ut en meddelelse om at det vil komme en omveltning i partiets teoretiske grunnvoll. Med ærbødighet for Marx' store klokskap vil man dog ikke kunne slutte seg lenger til alle hans ideer. En kritisk revisjon av hans verk er så meget mer nødvendig som Sovjet-Unionen under påberopelse av dette har innrettet «historiens største slavestat», sa talsmannen. Oppfatningen av sosialismens naturnødvendighet, arbeidsverdi-teorien, utarmelses- og konsentrasjonsteorien er for lenge siden overlevet. Det samme gjelder Marx' ateisme, som er et typisk produkt av 1800-årene.

Dette sies i et telegram fra Trier. Og nå er vi spent på, hva de ortodokse teoretikere i vår egen sosialdemokratiske leir vil si til dette. Arbeiderpartiet som så-dant kan vel i dag ikke sies å ha noen egentlig ideologi. Det nyter maktens sødme på velferdsstatens vaklende grunnlag, men trenger en fornyelse, hvis det ikke vil nøye seg med brød og skuespill, så lenge det går. Hva som skal komme etter, er ikke godt å si noe om — eller retttere sagt: det er ikke noe godt å si om det. De store tenkere er borte, og de små rekker ikke til.

Herr redaktør!

La meg få lov til å sende en hilsen til forfatteren av artikkelserien «Sankt Olavs-korsets ros».

Han har funnet igjen «linjen» som Nils Vikdal la grunnlag for: **Opplysningsvirksomhet på ugjendrivelig sannhetsgrunnlag om virksomheten av de mest fremtredende av våre anklagere.**

Man føler bokstavelig talt hvorledes det djevelske grep om nakken på oss smått om senn må løsne. Vi som hver for oss, på våre beskjedne plasser, gjorde alt vi kunne for å innskrenke materianse til okkupasjonsmakten, vi får nå stifte bekjentskap med dem som med vitende og vilje og velbehag gikk i kompaniskap med krigsmakten.

Det tør være tvilsomt om betegnelsen «gode nordmenn» holder lenger.

Og det er på denne vei at interessen for «Folk og Land» trenger seg fram, også utenfor våre egne rekker. Jeg antar det kommer til å merkes på løssalget.

Jeg sender også en hilsen og takk til vår utrettelige for-kjemper, h.r. advokat Gustav Heber. Han har i sin artikkel «Hvorfor Norge kom med i krigen» truffet spikeren på hodet:

Det var ikke Quisling, det var Kiruna malmen vi kan takke for det.

For øvrig min beste hilsen til alle ærlige gjenreisningsskjempere.

Ivar Frihaug-Osa.

STAMMOREN.

En av frobundskansler Adenauers stammødre ble pint som heks og henrettet, forteller det sosialdemokratiske blad Neue Presse. Senere spøkte hun i Moseldalen. Bladet har sine opplysninger fra en genealog som i et gammelt arkiv har funnet en domsutskrift fra 1648, hvori det heter: «Kvinnen Maria», gift med Jacob Adenauer, anklaget som heks, ble tre ganger utsatt for tortur, men bekjente allikevel intet. — For å unngå misforståelser benyttet genealogen anledningen til å uttrykke de beste ønsker for heksens etterkommers fremtid.

Nifst

Jeg må tilstå at jeg fikk et uhyggelig sjokk forleden morgen da hallomannen i NRK annonserte: «Andakten i dag er ved stortingsmann Lars Ramndal.»

Min første reaksjon var vemmelse over, at man i venstre grep til den slags midler for å bringe de flyktende beilere tilbake til attergløyma, Vinstre-lina. Men det nifse var at det var herr formannen i justiskomiteen som satt der og andaktet.

Jeg har ofte reflektert over, når jeg har hørt de ymse «Guds menn» ta Guds ord i sin munn og erindret deres verdslige meritter, såsom prelater med pistol og folkedom: At de virkelig tør. De må da av og til komme på den tanke at det kan være sant det de preker. At Gud virkelig er.

Det er nemlig ikke sikkert at kristendommen bare er «wienerbrød for de fattige».

Ragnar Lund.

Roma midt imot

Jeg har nettopp lest prost A. E. Hedems bok «Det norske nøytralitetsbrudd samt Haag og Høyesterett». Den er til å få forstand av, og jeg vil be alle, som ønsker en saklig redegjørelse for det som egentlig hendte før, under og etter okkupasjonen om å lese den grundig. Prosten taler Roma midt imot. Av særlig interesse for meg er prostens korrespondanse med Stortingets presidentskap og professor Frede Castbergs ovenfra-nedad-prosedyre. Den forekommer meg å være drepende for dem, som i dag vil være rettens håndhevere.

Det er en modig mann og en kultivert herre, som skriver, og selvom hele den norske presse søker å tie ham ihjel, skal vi ikke oppgi motet. Sannheten seirer til slutt tross alle små nederlag. Men vi kan bidra til å påskynne dette ved ikke bare å lese selv, men å få andre til å lese. Boken kan bestilles hos C. M. Throndsen, Torvet, Larvik, og koster kr. 5.50. Og det er den verd.

K-n.

Send alle pengebeløp til avisen til postgiro 16450.

Londonavtalene av 16. mai 1944 om Norges annen okkupasjon

Som viser at Londonregjeringen ikke var krigførende

Som nevnt i forrige artikkel har nok Londonregjeringen tidlig på våren 1944 gjort regning uten vert, d.v.s. uten den regjering, om hvilken den senere på våren gjennom Terje Wold erklærte, at den «har ansvaret og makten og fører an i krigen mot den felles fiende.»

Det er ikke grunn til å tro, at de gamle sovjetvenner i London har følt seg oppløftet ved utsikten til å skulle komme i nærmere kontakt med kameratene.

Imidlertid var det ut på våren 44 blitt klart, at finnene snart ville måtte oppgi sin heroiske kamp. London-regjeringen måtte se i øynene, at russerne snart ville angripe tyskerne i Nord-Norge, uten at den selv ble med i en form som med litt velvilje kunne fortolkes som krigsdeltagelse, og sikre norsk herredømme.

Det er meget som tyder på, at Londonregjeringen nå følte seg ille berørt. Vi er iallfall forpliktet til å tillegge dem denne for det norske folk så naturlige reaksjon, så lenge ikke det motsatte er bevist. Også her trenges opplysning. Forsøkte regjeringen å forhindre Sovjets innrykking? Det vet vi intet om, men den arbeidet hele våren, sommeren og høsten 1944 forgjeves på å få noen norske, nærmest «symbolske» styrker med i de russiske styrker, om enn under russisk overkommando. Den som ennå klamrer seg til

enden om den norske kriging bør lese Ørviks førnevnte bok, s. 179, om hvorledes regjeringen forgjeves henvendte seg til de britiske myndigheter for å få 50 mann av befalet «tatt ut og sendt til Murmansk.» Videre forteller Ørvik (s. 180—181):

«Slik sto saken gjennom hele sommeren 1944, og i mellomtiden rykket russerne lenger og lenger inn i Nord-Finnland. Omsider ga Finland opp, og våpenstillstandsavtalen ble sluttet den 4. septbr. 1944. Alternativet med å sende nordmenn til Nord-Russland og gi dem utdannelse der, var nå ikke lenger praktisk politikk. Derimot ville det være absolutt ønskelig at en norsk militærenhet ble knyttet til de russiske styrker i Nord-Finnland. Denne skulle representere norsk øvrighet og verne norske interesser. Den norske ambassaden i Mo-

skva foreslo at en henvendelse om dette ble sendt russerne snarest. Samtidig satte den britiske militærmisjon i Sovjet-Samveldet seg i forbindelse med den russiske generalstaben for å få rede på hvilke planer de hadde for Nord-Norge. Det fikk man ingen klar beskjed om, men under disse drøftelsene ble det bestemt at hvis russiske militære styrker rykket inn i Norge, skulle ikke amerikanske eller britiske styrker sendes til de områder som russerne okkuperte», (uthevet her).

Dette minner uhyggelig om Jaltaavtalen. Når det ved samme anledning ble bestemt (ifølge Ørvik s. 181) at i tilfelle samarbeid skulle bare russiske og norske tropper operere sammen, så sikter dette åpenbart ifølge sammenhengen til en bestemmelse av de vestallierte.

Man hadde altså ikke fått noen klar beskjed om russernes planer «for Nord-Norge», bortsett fra at man hadde fått vite at de ikke ville ha U. S. A. og England med. Regjeringen måtte innskrenke seg til å søke å få virkeliggjort bestemmelsen i avtalen av 16 mai, om at norske liaisonoffiserer i form av en militærmisjon skulle ledsage russerne. Men selv dette gikk ikke. Ørvik skriver (s. 184—185):

«Det var imidlertid ikke så helt enkelt å få det i orden. Det måtte lages nye avtaler i tillegg til den man hadde før, og dette tok lang tid. Det var også meget vesentlig at man ikke ante hvilke planer russerne hadde med Nord-Norge». (uthevet her). Ja, slik står det! Det var i sannhet «meget vesentlig». Og Ørvik fortsatter: «Dette usikkerhetsmomentet vanskeliggjorde forberedelsene, og var selvfølgelig en årsak til en viss engstelse og uro, ikke bare hos nordmennene, men også hos de vestallierte.» (Allikevel ble det straff for dem i Norge, som ga uttrykk ikke bare for «en viss engstelse», men også for en dødelig angst). «Frykten for at russerne skulle ha

Annen og siste artikkel av E. B.

ambisjoner, som strakte seg lenger enn til en frigjøring av landet kom imidlertid ikke til uttrykk andre steder enn i enkelte amerikanske aviser. Den norske regjering hevdet hele tiden sin apsolutte tillit til russerne og presiserte dette meget kraftig overfor de andre allierte. Således ble det fra norsk side hevdet at en slik tvil om russernes hensikter måtte ansees som en fornærmelse mot disse.» Tenk det, Hedda!

Denne offisielle tillit var beregnet på å røre og smigre russerne. Man må tenke på hvalpen som legger seg på ryggen for den store, slemme vovvoen. Tilliten var i virkeligheten ikke stor.

Man er åpenbart blitt ikke så lite oppskaket på norsk hold ihvertfall utenfor London. Oberst Berg, militæratasjé i Stockholm og leder av polititroppene, mente at bl. a. «av suverenitetshensyn» var det «apsolutt ønskelig» å få norske tropper nordover. Det hele løp, som man kan lese hos Ørvik, ut i sanden, og i slutten av oktober rykket russerne inn i Nord-Norge uten at norske tropper var med, ja sogar uten å være ledsaget av den i overenskomsten av 16 mai forutsatte norske militærmisjon med forbindelsesoffiserer. Ørvik skriver (s. 190—191):

«.....men under alle omstendigheter var det uheldig at man ikke visste noe om russernes planer, hvor langt sørover de ville besette og øve kontroll, og når de ville rykke frem. De vestallierte ville nemlig ikke foreta seg noe som helst i områder som russerne ønsket å kontrollere. — (uthevet her). Det ble derfor rettet stadige henvendelser for å få rede på rekkevidden av de russiske operasjonsplaner. De resulterte ikke i noe, og først i januar ga russerne beskjed om at de ikke ønsket britiske eller amerikanske stridskrefter i Øst-Finnmark.»

Etter at Sovjet hadde besatt

en del av Nord-Norge og noen «polititropper» fra Sverige hadde fått lov av russerne til å komme etter, ville justisminister Terje Wold også ditopp. «Man mente at det ville være heldig for sikringen av norsk suverenitet om justisministeren var tilstede når man heiste flagget på norsk jord igjen. Imidlertid var det ikke bare å reise. (Uthevet her). Den russiske militæratasjé måtte konferere med generalstaben først.» Tiden gikk, og Wold måtte ta en rute han kjente bedre: til Moskva. Her fikk, såvidt sees, den «krigførende» norske regjering representant den russiske «alliertes» nådigste tillatelse til å reise nordover.

Hvis det ikke dreit seg om så uhyggelige perspektiver, ville Ørviks beretning være morskapslesning i all sin ufri-villige komikk. Således når han (s. 199) forteller at alle som ikke tilhørte oppsatte avdelinger måtte ha russisk visum. «Ved en anledning kom imidlertid fire norske offiserer fra England med en konvoi, uten å være anmeldt på

forhånd og uten russiske visa. Russerne forlangte dem utvist straks, og episoden vakte mye røre.»

Ja, den virker litt tragikomisk, denne regjering, som kranpaktig hevder å være krigførende og alliert med de store, men som dog ikke får være med å okkupere sitt eget land. En regjering, hvis justisminister må til Moskva og be Sovjet om lov til å besøke sitt «befridde» land. En regjering, som på avstand må se på, at Sovjet rykker inn i hjemlandet, mens den forgjeves trygler om å få vite hva de høye sovjet-herrer har for planer med Norge, og hvilke områder de «ønsket å kontrollere».

Alt dette stemmer imidlertid med det viktige faktum, at Sovjet-regjeringen ikke anerkjente Londonregjeringen som krigførende.

At U. S. A. og Storbritannia heller ikke gjorde dette, fremgår med all ønskelig tydelighet av okkupasjonsavtalene av 16 mai 44, og den britiske ambassadør hadde for såvidt ikke behovet å «rub it in» ved sin takk til »de norske frivillige» etter befrielsen.

Hva skyldes det, at Finnmark unngikk så mange ulykkelige lands skjebne? Var det fordi landsdelen var rasert, eller skyldtes det militære betraktninger? Her har historikerne en interessant oppgave.

Sande ord!

I en «landssvik»-sak som nøt den sjeldne ære å få underrettens kjennelse for at den skulle gjenopptas til ny behandling, påkjærte statsadvokaten avgjørelsen og insisterte på avslag. I kjæremålserklæringen sier statsadvokaten bl. a.:

«Etter de særegne forhold omkring hele landssvikoppjøret vil nær sagt alle landssviksaker kunne gjenopptas dersom vitnene blir avhørt pånytt og får anledning til nå å forandre sine forklaringer.»

Lagmannesretten var åpenbart av samme mening. Gjenopptagelse ble nektet.

Den anførte begrunnelse er sikkert sannere enn det var de herrers mening å gi uttrykk for. Slike «vitneprov» som man opplevde i norske rettssaler i hetzens år, hadde nok ingen dommer hatt anledning til å høre før. Et kvinnelig vitne som hadde laget en rekke grufulle historier, måtte et par år senere vedgå at hun hadde løyet. «Men», unnskyldte hun seg, «det var jo en samfunnsplikt dengang å prøve å få på NS-folkene så meget som mulig!» Ti tusener og atter ti tusener av vitner har — bevisst eller ubevisst — latt seg forlede av «folkemeningen» til å skitne til medmennesker. Idag angrer mange på det de gjorde og enkelte har også hatt det mot at de ville være villige til å si sannheten. Men det lar seg nok ikke gjøre. Da kunne jo, nær sagt alle landssviksaker gjenopptas», som statsadvokaten sier.

Og slikt kan man jo ikke risikere i rettsstaten Norge!

Vi etternølere

Hr. Ola O. Furuseth.

På fremtredende plass har De med kort mellomrom fått inn 2 artikler i avisen vår, hvilket vel skulle gi Dem en viss kompensasjon for refuseringen av de mange tidligere. Mon ikke denne brutale kassering har sin årsak i innholdet? Å dømme etter ånden i de 2 ovennevnte innlegg er det slett ikke utenkelig.

Overskriften De bruker dekker ikke fullstendig. «Vi nølende» eller «Vi lunkne» synes meg å passe bedre. Da får De også med en lang rekke som står under Dem på lojalitetsstigen. Årsaken til lunkenheten kan være forskjelligartet, men jeg tror nok feigheten dominerer. Dette siste er ikke myntet på Dem, som langt ifrå synes å være feig. Deres lunkenhet ligger i en annen gate, men derfor ikke mindre skadelig.

Vi er sikkert enige om at vi i NS i 1945 og senere ble utsatt for en politisk forfølgelse hinsides all fornuft og sivilisert rettssans. Hverken De eller jeg ønsker noensinne å glemme de titusener som ble ranet og æreskjelt, og dypt forankret inne i oss hviler en ubendig trang til å bli kvitt judasstemplet. Det er altså om midlene til dette vi ikke er enige. De sier rett frem at Kampen om oppreisning er noe tull og mener åpenbart at vi skal la humla suse og vente på at oppreisningen en gang i fremtiden skal komme av seg selv. Ja, det gjør den nok, men vi skulle helst se et resultat noe før — i hvert fall for våre barns skyld. Alt annet er utillatelig defaultisme. Derfor har enhver av oss plikt til å gjøre hva vi kan for å renske oss for niddingsnavnet og aldri hvile før det er fjernet. Og vi er kommet langt — meget langt, og det skyldes i høy grad de rakryggede menn som har ofret uendelig meget mer enn den smule kontingent til avisen vår, som De så nølende betaler. For meg og sikkert tusener med meg er det naturlig å føle både beundring og takknemlighet for en slik innsats, mens Deres følelse underlig nok synes å gå i motsatt retning. Litt kritikk sier De i overskriften! Den er såmen dyptgående nok når De tillater Dem å kalle deres utrettelige arbeide for surr. De synes ikke å forstå at og-

så i disse menns indre finnes en trang til krutt og sterke adjektiver, men hjernen har seiret over hjertet. Grovt skyts bare stekker våre vinger.

De her om en ny linje, hr. Furuseth! Hvilken om jeg må spørre? Har De noe som er bedre enn vårt hellige mål «sosial oppreisning», så bare kom med det — i stedet for å forlange at andre skal gjøre det.

Nei, bare betal Deres kontingent med glede, hr. Furu-

Seindrøgdne villfuglar

Kjære, gilde Ola O. Furuseth, ta ikkje skjennebrevet frå vår gode ven Peder Gerhard Berge for ålvorleg. Han meiner det berre godt, men han er ikkje slutta med skulemeister-tonen sin enno. Han trur du er defaultist, og sant å seia trudde eg og det i første taket med eg las på stykket ditt i F. og L. nr. 2 i år: «Vi etternølere. Litt kritikk». Sidan skjøna eg a du tvert om var positiv og frisk og sterk i trua, og — om eg ikkje tek radt i miss — endå viljug til å ofra og våga voma med heile deg sjølv i velten, berre det vart teke opp eit positivt arbeid for idéen som vi alle gjekk inn for, og som er viktigare enn dette (negative), seier vel du) å søkja oppreisning, å få etterkrigsstyret satt på plass.

Men du hugsar nok kor sterkt og ålvorleg Quisling la oss alle på hjarta å vera trugne og samholdande. Utan truskap og samhold vert alt strev til inkjes. Vi lyt og vera trugne og samholdande når det gjeld felagane våre og fleirtalsmeininga der. Dette å vinna oppreisning er ikkje noko smått og lite-vore. Tvert i mot. «Betre å falla med semd enn lifa med skom,» sa dei gamle. Det er visst du, Furuseth, samd i og, det er berre det at du veit ikkje av nokor skammeleg gjerning dei kunne døma deg for. Men når styresmaktene har fått deg og alle oss andre dømde og stempla slik, er det ein snev av defaultisme å lata alt skura og ikkje gjera noko til å vaska av seg uretten.

Gode Furuseth, vert ikkje langsinna på Peder Gerh.,

seth, og få andre til å gjøre det samme. De burde vite at en avis ikke kan drives uten penger, som De snakker så foraktelig om. Vårt organ er hovednerven i våre bestrebelser, den er renslig og den er meget billig. Hvis alle de som svineoppgjøret har rammet ytet denne minimale og selvfølgelig innsats for vårt felles beste, så ville alt gå adskillig lettere, og børen for de relativt få som har vilje til å ofre seg i langt større grad, ble mindre. Foruten at den gir oss full valuta for de få kronene vil en almen utbredelse gi oss uendelig meget mer.

A. P. B.

Nortraship

På et møte i Bergen der det var samlet ca. 400 sjøfolk som seilte for Nortraship, og avdøde sjøfolks nærmeste pårørende, ble det vedtatt en resolusjon. I resolusjonen heter det bl. a.:

«Til hovedutvalget vil vi få lov til å gi uttrykk for vår glede over at saken endelig er kommet opp i Høyesterett. De fleste av oss begynte å miste håpet om at det noen gang skulle bli en avgjørelse, og det så lenge ut ti at de som forsøkte å forhale saken skulle ha hell med seg Det skulle være uøndvendig, men vi nevner det likevel, at sakens gang må følges med den største interesse og optimisme. Vår tro på norsk lov og rett er så grunnfestet at vi ikke kan få oss til å tro annet enn at det vil bli sannheten som nå kommer fram, og det vil være utenkelig at vi fortsatt skal stemples som umyndige. Vi er overbevist om at pengene tilhører oss som seilte, og våre avdøde kollegers pårørende, og at vi selv vil bestemme fordelingsmåten —».

Som kjent tapte optimistene saken i Høyesterett.

Vingrisen».

En fri avis

«Dagsavisenes journalister er fagforeningsfolk med journalistavtale. Hvis en journalist går på kino med sin frue, skriver han en anmeldelse til avisen og får besøket regnet som tjenestetid med rett til motsvarende avdrag i påfølgende dags tjenestgjøring. Skal han referere en generalforsamling og siden blir innbudt til middag av selskapet, kan han drikke til kl. 12 på natten, for hvilken tid han kan skrive ut regning på overtidsarbeide, bare han ringer inn et referat sån omkring tiden mellom kaffen og-konjakken og pjolteren. Er det da noe å undres over at for eksempel en høyrejournalist ikke kan skjelle murerne. Da ville han jo trække seg selv på tærne. Er det noe å undres på at man ikke kan angripe byråkratiet diktaturtrusler, når man selv sitter i saksen», sier Malmøbladet «Vägen Framåt», som videre skriver: at avisen ikke har kontrakt hverken med den ene eller den andre. Den er en fri vebegels frie talerør og derfor verd et abonnement.

Vi sier det samme, for våre folk kan ikke komme inn i det eksklusive Norsk Presseforbund. Men gjør det egentlig noe, når kampen står om sannheten?

gen, og vi veit kva påkjening det var. Dei har fått vondord nok av motstandarar og kanskje av dei som med skulle vera og, men dei har halde ut. Ære være dei for det!

Ver no god med oss, gode

Riiser-Larsen — Én verden

Sommeren 1940 hørte man i radioen — midt mellom lunch og dinner — en Cæsarisk stemme fra London — den senere admiral-general Riiser-Larsen. Han sa at innen løvet ble gult i Børsparken i Oslo skulle forræderne dekorere Oslos lyktestolper, — eller havne på Bjørnøya. (Formedelt antallet har det desverre ikke latt seg realisere. —)

Siden måtte det stenges av for Riiser-Larsens forsinkede konsonanter i den britiske kringkasting.

Medtatt av mosquitos og sterkt uniformert kom han hjem.

Så motok almenheten kaptein Omholt-Jensens opplysninger om det som Sigurd Hoel kaller dvergenes paradisi: — Emigrantenes London. De nye «norske» vernemakere måtte unnvære vår berømte venns tjenester.

Seksjonsdirektør i SAS — herr Hjalmar Viking Riiser-Larsen er dessuten fast ansatt som yppersteprest i noe som har gummistenmpel med EN VERDEN på. Inspirert av Vidkun Quislings *universisme*?

Er dette da endelig starten til En verden?

Potemkin.

En «quisling»

Ordet quisling er blitt et skjellsord blant hjemmesittere og andre, som vil forsøke å dekke seg selv med å være stor i kjeften. Professor dr. Wilhelm Keilhau har en annen definisjon. I en artikkel i tidsskriftet Samtiden nr. 9/52 skriver han: «Jeg brukte ordet «quisling» — med liten forbokstav — i den betydning det har fått i vanlig internasjonal språkføring. I den forstås ved en «quisling» en mann som har sveket sitt land, sitt parti eller sin sak i hellig overbevisning om at han ikke er sviker, men har gjort det rette.»

Furuseth! Vi treng opposisjon og lyt læra oss til å tola kritikk og motsegn, men alt må vera mynta på å føra framover til større rettferd og sanning både millom oss sjølv og i samfunnet.

J. L.

Løberg

Han har velsmurte hengsler denne typografen fra Skien. Han taler meget — endog særdeles meget, men kvaliteten står dessverre ikke i forhold til kvantiteten.

En spesiell elsk har han lagt på de såkalte »landssvik-debatter, hvilken grunn han nå personlig måtte ha for det. Det er jo ikke noe ukjent fenomen fra de senere årene at de som skriker høyest gjerne har spesielle årsaker for det. Hvorvidt det er noe slikt som foreligger også i dette tilfelle, tør vi ikke ha noen bestemt mening om, men litt merkelig ser det i alle fall ut. Det er oss ukjent at herr Løberg i krigs- og okkupasjonstiden har innlagt seg så store patriotiske fortjenester at han av den grunn skulle behøve å føle seg oppfordret til å spille «nasjonal samvittighet».

Et faktum er imidlertid at han begrunnet sitt spørsmål til justisministeren i forrige uke med den diskusjon som i vinter ble tatt opp i Morgenbladet av Lauritz Sand og konsorter og likeledes med den hetz-aksjon som en del hodeløse hatere kjørte opp

med i den danske riksdag i januar. Stortingsmann Løberg har med andre ord plassert seg som en spydspiss på Lauritz Sands lanse, og det må unektelig være en noe egenartet fornøyelse. At han dermed reduserer sitt eget menneskeverd får bli hans egen sak. Men sikkert nok er det etter det svar som justisministeren ga ham i Stortinget sist fredag, at ministeren ikke er tilbøyelig til å føle saken tilsvarende fornøyelig. Det gikk tydelig fram av statsråd Kai Knudsens svar at regjeringen ser på herr Løberg som en hund i et spill kegler, og at man helst av alt hadde villet være hans spesielle varetagelse av «folkets interesser» foruten.

Stortingsmann Løberg skrev engang i vinter at det ville være nifst med en NS-prest på prekestolen. Vi synes alvorlig talt at det er adskillig mere nifst med en mann som han på Stortingets talerstol. Skien kvittet seg ærlig og redelig med den blodtørstige Carl P. Wright ved siste stortingsvalg. Måtte Telemarksvelgerne bare være like renslige i neste omgang og sette også Sverre Offenberg Løberg på porten! **H. N. H.**

Nazisme i Egypt

Dr. Otto Järte skriver i Svenska Dagbladet en artikkel om «nazisme» i Egypt. Det finnes en masse tyskere i Egypt, forteller han, blant dem mange offiserer og generaler, og de egyptiske ungdomsorganisasjonenes oppmarsj i den siste tid viser at «tyskerne «ikke har ligget på latsiden». «Enighet, orden, arbeid» er disse organisasjoners devise og deres utrustning og sikkerhet i opptreden er av slik mønstergyldig beskaffenhet at «man neppe på utenlandsk jord kan gå lenger i kopiering av nazistiske modeller». Forfatteren tror at disse symptomer kommer til å gjøre Israel og britene engstelig, men han søker å berolige dem med at det er bedre med tyskerne enn med eventuell russisk våpenhjelp, som nok vil komme om amerikanerne vegrer seg ved å gi den. Dessuten, sier han, «i den utstrekning Nagulbs tyske rådgivere er trofast mot tradisjonene fra det gamle tyske offiserskorps, behøver de ikke å være fanatiske nazister

for å holde fast ved å søke å virkeliggjøre de positive sider ved nazismen, særlig når det gjelder å oppdra ungdommen til landets forsvar.»

Dette er sannelig nye toner i svensk presse. Men det ville svi i norske øyne om noen våget å skrive noe slikt her. Risikoen er dog ikke stor.

Gå hen og gjør likeså

Forleden dag da jeg var innom kontoret for Sosial oppreisning, kom der like etter meg inn en gammel høgrest mann fra Sarpsborg og sa at han skulle betale kontingent for vår avis «Folk og Land». La meg få betale for 6 år med det samme, sa han. Jeg lever neppe så lenge, men jeg har etterkommere, som jeg vil skal se avisen vår. Og dermed betalte han for 6 år og gikk takkende sin veg.

Vi burde i grunnen hatt tusener slike blant dem som er politisk forfulgte her i landet! Jeg ber herved de lunkne, som har vært «tråknet ned av arbeiderpartiet», om å gjøre som denne høgreste sarpingen.

Tola.

Tilbakeslaget kommer

Rettstatene reagerer

I Italia har det vært ført en rekke saker mot de såkalte «frihetskjemper», og herunder er det fremkommet redselsvekkende skildringer av mord og røverier som likner «demokratenes» avlivning av Mussolini, som ble hengt opp med hodet ned og sparket i hjel. Også i Frankrike er reaksjonen kommet og en sak mot partisanene i disse dager vekker veldig oppsikt, men selvsagt ikke omtales i telegrambyråenes utsendelser — dertil er de for bundne av dem, som behersker kapitalen.

Man har funnet fellesgraver med myrdede, og kommunistføringen Guingouin er satt under tiltale. Tyske aviser bringer lange referater av prosessene, men i den nordiske presse kommer intet frem. «Tross all fortid og hat kan Danmarks kompromiterte og ynkelige stilling i så henseende bli av midlertidig art,» skriver bladet Revision, og vi kan vel si det samme for vårt vedkommende. Sannheten kommer nok, men det tar tid.

JOAO DAS REGRAS

En «ny» rett

Autorisert oversettelse for Folk og Land

7

II

GRUNNLAGET

1) Allerede utvalget av forsvarsadvokater støtte an mot det alminnelige og universelle rettsprinsipp at en tiltalt fritt kan utpeke sin forsvarer på listen over de av staten godkjente advokater. I Nürnberg måtte samtlige tiltalte foreta valget på listen over de av domstolen oppnevnte advokater. Disse måtte ikke ha vært nasjonalsosialister, men være personae gratae hos de Allierte ved å ha hatt en «anti-nazistisk innstilling». Noen få dager etter prosessens begynnelse kunne Domstolen for øvrig konstatere det merkelige fenomen, at disse «anti-nazister» på grunn av de stadige rettsbrudd og de mange hindringer som ble lagt i deres vei, forvandlet seg

til fanatiske forsvarere av Tysklands ære, som konsekvent ble trukket ned i smusset.

2) De tyske forsvarsadvokater ble ikke bare fratatt en advokats mest elementære rett til fritt å legge frem sine argumenter uten tidsbegrensning, de kunne heller ikke fritt ta de rettslige skritt som forekom dem nødvendige, — f. eks. det å fremlegge dokumentariske bevis og innkalle forsvarsvitner. De ble behandlet som om de skulle være tiltalte, idet de på forhånd måtte forelegge sine taler til Domstolens godkjennelse og finne seg i henstillingen fra det samme hevntribunals president om å fremlegge et nytt og korrigeret utkast, slik som det hendte advokatene Seidl, Horn, Stah-

mer og andre. Når forsvarers juridiske argumenter truet med å tilintetgjøre aktorats løgnkonstruksjoner, ble ordet fratatt forsvareren i henhold til charterets § 18 og med den begrunnelse at deres påstander var «irrelevante». — «Irrelevant» var f. eks. Versailles-traktaten, Potsdam-overenskomsten, «irrelevante» de hemmelige engelske, franske og polske dokumenter Tyskland hadde beslaglagt, alle uttalelser av allierte statsmenn i favør av den nasjonalsosialistiske utenrikspolitik, o.s.v., o.s.v. (En fullstendig oppsummering ville kreve hele bind!)

Med hensyn til de utenlandske vitner som forsvarerne ønsket å innkalle, men som Domstolen nektet innkalt, kan vi bare nevne de mest fremtredende på grunn av den snau plass som står til vår disposisjon: Churchill, Halifax, Molotov, Daladier, Bonnet. Hundrevis av tyskere ble nektet å vitne. Som et symptomatisk eksempel på bevisst rettsfornektelse skal vi innskrenke oss til å minne om Domstolens resolusjon om

ikke å avhøre som vitne den tidligere tyske militærattaché i Moskva, general Köstring (denne resolusjon skyldtes sovjet-russisk inngripen), og det tyske utenriksdepartements juridiske konsulent, dr. Gauss. Det var meningen at den førstnevnte skulle fremkomme med detaljerte opplysninger om bolsjevikernes angrepsforberedelser med mere enn 180 divisjoner på den russisk-tyske front, — et angrep som Hitler kom i forkjøpet ved sin offensiv i juni 1941 for å redde Europa.

Dr. Gauss skulle uttale seg om den hemmelige protokoll i den russisk-tyske non-aggressjonspakt av 23. august 1939, i hvilken Tyskland sikret seg utstrakte områder i Øst- og Sentral-Europa som tysk interessesfære, — d.v.s. de land som Churchill og Roosevelt forrådte i Jalta ved å utlevere dem til bolsjevikene.

Den tidligere statssekretær i det tyske utenriksdepartement og ambassadør ved Vatikanet, baron von Weizsäcker, som senere opptrådte som vitne i admiral Raeders sak, greide tross den bolsjevikiske

anklagers rasende protest i det minste å få frem en del interessante detaljer i denne hemmelige traktat, — noe som enda en gang bekreftet overfor historien den følelse av ansvar overfor Europa som Hitler viste seg å være besjelt av.

Heller ikke under de avsluttende innlegg unngikk de tyske forsvarere å få sin taletid beskåret, — de måtte finne seg i det samme formynderkap som tidligere under forhandlingene. Dette formynderskapet fikk sitt maksimale uttrykk i følgende beretning fra Lord Justice Lawrence i forbindelse med advokat, dr. Seidls argumenter:

«Da dr. Seidl hårdnakket fortsatte å snakke om Versailles-traktaten, erklærte Lawrence:

— Da advokat Seidl gir inntrykk av ikke å være i stand til å fremføre sitt forsvar innen de av Domstolen fastsatte normer (!!) beslutter denne å frata ham ordet hva dette spørsmål angår.

Dr. Seidl, som har fått ry på seg for å være en av Tysklands mest energiske advokater, er tidligere blitt advart en rekke ganger før han omsider

SS-folkene og menneskeligheten

Dan franske forfatter Marc Augier utga i 1949 på et argentinsk forlag en bok som han kalte «Götterdämmerung». Han er kjent for i mange år — lenge før verdenskrigen — å ha vært forkjemper for et europeisk fellesskap og skulle som sådan være skuddfri i dag. I sin bok forteller han en episode fra general de Gaulles innmarsj i Tyskland mot Sigmaringen, som var Hohenzollernes ætteste, og hvor Petain-regjeringen hadde sitt siste oppholdssted. Det var under det tyske sammenbruddets siste dager. I nærheten av den lille byen Wildflecken jaget man fram politiske flyktninger fra deres

gjemmesteder. En fransk lege stillet dem opp i geledd og kommanderte dem til å blotte overkroppen. På nitten av de unge menn fant han under venstre aksel et lite tatovert merke. Uten et ord skjøt han ned hver eneste av dem. — Tegnet under venstre aksel var et merke som anga vedkommendes blodgrupe og det var soldater i Waffen SS som bar dette merke.

Formålet var ved blodtransfusjoner til krigssårede hurtig å kunne bringe hjelp, men for disse nitten unge menn tilhørende den frivillige franske SS-brigaden «Charlemagne» ble det umiddelbar død for en landsmands hånd.

Som man reder . . .

Den norske spionsaken er gjenstand for utførlige kommentarer i svensk presse. Bladet *Fria Ord* skriver således:

«Et gammelt ord sier: Som man reder, så ligger man. Det gjelder i høyeste grad for de norske myndigheter i dag. Asbjørn Sundes spionasje-ritter hadde aldri blitt mul-

ge om det ikke hadde vært for den juridisk og moralsk skamløse beskyttelse som de norske myndigheter hadde gitt ham.»

Og videre:

«Siden skrev han sin ærlige og oppriktige bok om isne bedrifter. Ja, mere enn så: han ga den ut på et ansett forlag, og legenden beretter at han overrakte Kongen et eksemplar ved en personlig audiens! Han hadde gått ut av krigen

med patriotismens helteglorie!»

Og så:

«Ingen som kjente det minste til ham eller leste hans bok kunne være i tvil om at hans «krigsinnsats» var en innsats til ære og fordel for hans annet fedreland og at han mente å tjene Sovjets interesser når han myrket og bestjal sine landsmenn. Men aldri har et hår blitt krummet på hans hode...»

„Es geht alles vorüber“

Den tyske flygerske Hanna Reitsch, som personlig prøvde den første flygende bombe, hvormed Hitler obmbarderte London, skal delta i en internasjonal sveveplankonkurranse i England til sommeren. Hun har ry som en fremragende flyger både med sveveplan og store maskiner. Under konkurransen i Egnland vil hun som passasjer ha en landsmann, Erik Leutloff. — I alt har et snes nasjoner meldt seg til konkurransen, som vil vare to uker.

Velferdsstaten

I et opprop fra Norges kommunistiske partis landskonferanse 16.—17. januar anføres følgende tall fra velferdsstaten:

«År for år presses det en større og større produksjon fram på hver arbeider. Aldri har produksjonen økt så raskt som de seneste år. Fra 1949 til 1953 har antallet sysselsatte arbeidere i industrien øket med 5 prosent. Men industriens produksjon har i samme tid økt med 26 pst.

Den økende utbytning av folkets brede lag kommer også til uttrykk gjennom den stigende indirekte og direkte beskatning. — Omsetningsskatten og indirekte skatter fra 377 mill. kr. i 1938 til 2729 mill. kr. i 1952. De direkte skattene økte i samme tidsrom fra 522 mill. kr. til 3023 mill. kr. Slik økte de samlede skatter på folket fra 899 mill. kr. i 1938 til den uhyre sum av 5752 mill. kr. i 1952. Det er rundt 6½ gang så meget som før krigen.»

Et tilbud

For konspirasjon mot den amerikanske regjering ble forleden seks kommunister i Michigan dømt til fengsel i fire-fem år og en bot på 10 000 dollars. I en tale til de dømte sa dommeren: Etter federal lov kan jeg forandre dommen når som helst innen

Min mann og vår far

Redaktør

Johannes Knudsen

døde den 6. mars.

Trondhjem/Oslo
8. mars 1953.

Aagot Knudsen

Finn og Sigrid

Brun Knudsen

Pehr Brun Knudsen

Siri og Kåre Marstein

Min dyptfølte takk

for all godhet og hjertevarme fra gamle og nye venner på min 70 årsdag.

Guri Flottorp.

Eldre handelsgymnasiast

med prima papirer søker ny stilling. Sprog- og regnskapsvant. Bill. mrk. «Arbeidsglad» til ekspd.

60 dager, og om noen av dere bestemmer dere til å reise til Sovjetunionen, skal jeg med glede endre dommen. — Men, se det, ville de ikke. Heller amerikansk fengsel enn sovjetfriheten.

Beria forsvinner

Stockholm: Svensker som har abonnert på «Det store russiske leksikon», ble i dag bedt om å forandre det femte bind av leksikonet. Abonnenene fikk detaljerte instruksjoner om fremgangsmåten av forlaget som har utgitt verket: «Meks saks eller barberblad fjern side 21, 22, 23 og 24 samt portrettet satt inn mellom side 22 og 23. I stedet for disse sider har vi sendt Dem ny tekst» Sidene som skulle skjæres ut, inneholdt en lang og rosende biografi av «den trofaste elev og nærmeste våpenbror av J. V. Stalin» — Lavrentij Beria, som ble henrettet i desember i fjor. De nye sider inneholdt en rekke opplysninger og bilder om Beringshavet.

U.S.A. I MAROKKO.

Det amerikanske luftvåpen meddeler at den første avdeling av B 47 jetmaskiner spesielt beregnet på nedkasting av atombomber vil bli sendt til en base i Fransk Marokko. Hele flyavdelingen, som består av 45 Boeing stratojets, vil bli sendt non stop fra Louisiana til Marokko, hvor den vil bli stasjonert i en 60 dagers øvelsesperiode. — U.S.A. har nå ferdig tre luftbaser i Marokko og en fjerde under bygging. — Planene om en femte base er skrinlagt på grunn av byggeprogrammet i Spania.

bestemte seg til å forholde seg rolig.» (Reuter, 5. 7. 46).

Mens anklagerne og aktoratets vitner hadde anledning til å snakke uten hindringer i noen retning, ble tiden for samtlige forsvarsadvokaters avsluttende innlegg etter Domstolens bestemmelse begrenset til to uker. Det vil med andre ord si at hver av forsvarerne fikk mindre enn 4 timer til sin disposisjon for tilbakevisningen av beskyldningene. På vegne av de tyske advokater protesterte dr. Nelte (Keitels forsvarer) energisk mot «dette attentat på forsvarers mest elementære rettigheter.» Øsende av stolthet kunne «Reuter» rapportere den 14. 6. 1946:

«Denne protesten fikk et prompt svar fra den nord-amerikanske anklager, Mr. Dodd, at det var alminnelig praksis ved domstolene å begrense de avsluttende innlegg» (!)

Med hensyn til forsvaret for de såkalte «forbryterske organisasjoner» bestemte Hevntribunalet diktatorisk antallet av vitner for hver organisasjon og taletiden for hver av

advokatene. Herom beretter «Times» følgende den 22. 8. 1946:

«De ørkesløse kommentarer hvormed advokatene for «nazi-organisasjonene» la frem beedigede erklæringer og andre dokumenter til støtte for sine påstander, fremkalte i dag forskjellige irettesettelser fra Lord Justice Lawrences side. Han erklærte at Domstolen ikke ville finne seg i noe spill av tiden (!) Hans bemerkning hadde en slik virkning at dr. Laternser (forsvarer for OKW og Generalstaben) brukte under 4 timer til sitt innlegg, i stedet for å bruke en hel dag, slik han hadde foreslått» (!)

Korrespondenten for «Daily Telegraph» rapporterte hvilke midler som ble brukt for å overbevise de anklagede om at det var «unødvendig» med et inngående forsvar uten begrensning av taletiden:

«Avslaget på dr. Laternsers anmodning fremkalte et raserianfall fra generaloberst Jodl på tiltalebenken. Rød av raseri ropte han ut over salen: «Ta for Deres vedkommende den tiden De ønsker og trenger!» Jodl gjorde oppmerksom på at de allierte selv ikke var bundet av noen tidsbegrensning,

og at det ikke tok seg ut å pålegge forsvarsadvokatene noen tidsbegrensning heller... Jodl ble endelig bragt til ro ved hjelp av militærvakten...»

Endog en anklaget persons mest elementære rett — det siste ordet — som innrømmes i alle siviliserte land, ble i Nürnberg gjort til gjenstand for restriksjoner. De tiltalte måtte på forhånd innlevere til Domstolen utkastet til sine innlegg, og de hadde ikke mer enn 10 minutter til sin rådighet! De av Lawrence anførte grunner for denne fremgangsmåte var et mesterverk av hykleri:

«President Lawrence understreket at forsvarsadvokatene allerede hadde avgitt sine innlegg angående de tiltalte, og at disse innleggene hadde vært så fullstendige som man bare kunne forlange.»

(«Daily Telegraph» 16. 8. 1946).

Til denne løgn føyde Lawrence følgende hånlige bemerkning:

«Domstolens president henviste til at den slags dokumenter kunne være fremlagt i tide.»

Helt fra bevisopptagelsen den 31. 8. 46 til opplesningen av dommen den 30. 9. 46 og

2. 10. 46 hadde forsvarsadvokatene — stikk i strid med gjengse rettsprinsipper verden over — ikke tillatelse til å være i kontakt med sine klienter.

«Forsvarsadvokatene fortsatte med å protestere mot Domstolens forbud mot å la dem besøke de anklagede.»

(«United Press», 28. 9. 1946).

(Forts. neste nr.)

Fri presse

Vi vet alle at vi har et blad her i landet som åpner sine spalter for politisk forfulgte og denne avis heter «Folk og Land». Fra forskjellig hold er det reist ønske om at avisen — bedre ved sin tittel — burde dekke det virkelige. Jeg foreslår derfor at vi omdøper vår avis til «FRI PRESSE». Det dekker hva vi i grunnen mener med vår avis, et forum hvor også vi kan komme til orde. Og kunne vi også få avisetn i vanlig avisformat, slik som vår forrige avis «8de Mai» var de siste år, så ville bladet bli lettere å spre.

Tola.

Abonner på Folk og Land

UR

I vekkerur, stueur og kaminur fører jeg det beste som kan oppdrives, nemlig

— **Junghans**
VEKKERUR
fra kr. 19.— til kr. 32.—
REISEVEKKER
i skinnetu til kr. 54.—
KAMINUR (bordur)
fra kr. 179.— til kr. 331.—
STUEUR
fra kr. 182.— til kr. 280.—

ARMBÅNDSUR
kommer ennå meget uregelmessig, men jeg fører alle de kjente merker — Omega, Tissot, Longines, Cyma, Certina, Revue etc. Skriv til meg og oppgi prisklasse De ønsker i ur, og jeg skal ta ut ett som De skal bli tilfreds med. Dette er en tillidssak men lesere av denne avisen kan være sikker på reell behandling.

R. Gjessing
Urmaker
DRAMMEN

Skrivemaskiner

«OPTIMA»

Portable m. koffert. 1 års garanti, kr. 515.— netto.
Tysk toppkvalitet.
Avbetaling inn rømmes
SVERRE JACOBSEN
Ilseng.

Til abonnentene!

Hvis De før eller siden ikke skulle få avisen i posten, bes De underrette ekspedisjonen omgående.

FOLK OG LAND
Kierschowsgt. 5, Oslo.

Kommisjonærer

som ennå ikke har sendt vårt blad sluttoppgjør for 1953, bes gjøre dette straks.

Benytt postgiro 16450.
FOLK OG LAND's
eksped. & kassakontor,
Kierschowsgt. 5, Oslo.

Kyllinger

Bestill Deres kyllinger nu.
Hv. It. Vanlige priser.
STAAKKAN
Melum pr. Skien.
Telefon Dolva sentral.

Hårreisende be - -

(Forts. fra side 1.)

på ferde, men liksom ofte slanger eller rovdyr.

Engang fant man igjen en forsvunnen kamerat. Det var tydelig at han var blitt pint ihjel, idet der ikke lenger var noe menneskelig ved ansiktet hans.

Men franskmennene er ikke bedre enn sine motstandere og den hjemvendte legoinær hadde her litt å fortelle om ordren «Carte Blanche», («Hvitt kort»).

«Carte Blanche» — sier legionæren — er den fryktede ordren som ledelsen utsteder av og til, og som aldri finnes i noe kommunike. «Carte Bl.» betyr: Rent bord! og er den brente jords taktikk. Denne ordren lar ikke et liv bli tilbake i det område som er blitt omringet. Hverken kvinner, barn eller husdyr blir spart. «Carte Blanche» er et fryktelig våpen i en krig uten nåde og langt verre enn det mest moderne ødeleggelsesmiddel. Det er en ordre som er en sjelelig belastning på seierherren hvis han da fremdeles kan føle noen belastning, og «Carte Blanche» utleverer ham ved første anledning til motstanderens frykteligste hevn.

Om en slik affære sier legionæren:

40 døde var resultatet av Legionens heldige aksjon som rensset hele området, rensset det slik at der ikke engang ble et insekt tilbake i live!

Så fortalte den hjemvendte legionær noe som vedkommende journalist først ikke ville skrive ned, da han ikke trodde noe på det. Det var for fælt. Men han skrev det ned allikevel da legionæren sa at han selv hadde sett det:

Veiene i Indo-Kina er dårlige. Ofte så hullerte at bilene ikke kommer frem. For å rette på dette har det hendt at franskmennene har beordret krigsfanger frem til hullene og skutt dem ned. Er det ikke nok krigsfanger, blir det samlet inn noen innfødte som får samme skjebne som krigsfangene. Hullene i veien fylles med de døde — og bilene kommer over. (Se «Deutsche Soldatenzeitung» for 28. januar 1954.)

Frankrike oppfører seg med andre ord slik i Indo-Kina at F. N. og Vesten har all grunn til å si:

Gudbevare oss for våre venner!

Kampen om - -

(Forts. fra side 1.)

egentlig var stridens gjenstand. Når de tross dette satte seg som mål å erobre også resten av Norge sønnenfor Ofotfjorden, har grunnen vært, at de har trodd ved et overraskende kup å kunne gjøre dette i en håndvending. Når forsøket på dette kup ikke kostet dem mer, enn det gjorde, hadde de sin beste allianse i nordmennes sorgløshet, idet disse regnet med, at et forsøk på et slikt kup like foran nesen på den britiske flåte hørte til de ting, man ikke behøvde å regne med. Om der den 1. april var steget en engel ned fra himmelen eller tyskerne ville overfalle oss den 9. april, så ville ingen ha trodd ham, selv om det var skjedd på en annen dato. Hitler har nok ruget i atskillig tid over denne plan, før han bestemte seg for å sette den i verk. Først da han ga ordre til den såkalte Weserübung, har nok planen hos ham begynt å ta form, men før han hadde sikret seg, at Danmark ikke ville gjøre noen motstand mot å bli okkupert, før kunne han ikke gå til iverksettelse av planen, da denne helt ut hvilte på overraskelsesmomentet, og falt det bort, ville selv Hitler ha innsett det hasardiøse i et slikt foretagende. Der er i Danmark blitt skrevet meget om et såkalt Rostocker-møte, som skulle ha funnet sted den 27.3. 1940. Uansett om man benekter, at et samtykke til okkupasjon er avgitt der eller annetsteds til noen annen dato, så lar det seg vel ikke benekte, at Danmarks formidable sjøfestninger i Øresund og innløpet til København hadde fått ordre til ikke å løse et skudd eller å hindre, at tyske skip la til kaien i København, fylt av tyske soldater, som tok kongen på sengen. Hvis ikke Hitler på forhånd hadde vist, at han ikke risikerte å bli beskutt fra det hold, hadde han neppe gitt noen ordre til okkupasjon hverken av Danmark eller Norge, og derfor ville ikke Danmark ha resikert noen ting ved med våpen å motsette seg okkupasjon, for i så fall ville der ikke blitt gjort noe forsøk derpå. Det er derfor dette Danmarks forhåndssamtykke til motstandslos okkupasjon, som er hovedårsaken til, at både Danmark og Norge ble okkupert. Dette samtykke ble holdt

Presse og - - -

(Forts. fra s. 1.)

Derfor skrev forfatteren Sandemose i 1947: Pressens holdning til landssvikene har vært dum, urettfærdig og pøbelaktig!

Og når det gjelder en dommer (i hvilkensomhelst rett) så må det vel høre med til hans barnelærdom, at han ikke på forhånd er engasjert ved bestemte sympatier og antipatier, som gjør en bestemt holdning til saken saunynlig.

Og det er vel en av de skjebnesvangre feil ved hele rettsoppgjøret, at gammel, hevdvunnet jus ikke hadde noen sjanse til å seire. Derfor var det også en rekke høyt ansette dommere og sorenskriverere, som litt etter hvert dabbet av og ikke lenger greide å følge med i det store domsraseriet, som ifølge en av vårt lands fremste jurister (C. Grøner) bygget på slike provisoriske rettsregler, som var skrevet med blod.

Og enda var det noen, som kom og snakket om, at det var utidig og uberettiget å få et internasjonalt rettsinstitutt til å granske disse tingene, som allerede på forhånd var betegnet som «den største rettløshet» herhjemme, av en juridisk sakkyndig, hvis autoritet på området var høyt hevet over politisk krisejus og subjektivismen.

Men forklaringen og sammenhengen er jo så enkel som fot i hose.

De seirende gode nordmenn kom hjem fra London med dommene skreddersydd i sine svulmende dokumentmapper.

Og man må vel innrømme at de igrunnen var ganske flinke og ferme til å gjenopprette den sagnomsuste norske rettsstat. — H.

CHARLES LINDBERGH

den første Atlanterhavsflyver, som ble forkjetret under Roosevelt-Trumanstyret i USA vil nå bli utnevnt til brigadier general. Gammel urett gjøres god igjen.

hemmelig for oss, for hvem det også ble holdt hemmelig, at tyske transportflåter beveget seg nordover gjennom danske farvann.

Oslo 26.2. 1954.

Gustav Heber.

Hotell
Britannia
DRAMMEN

Den beste tid!

Den beste tid for rensning er nu. Om våren har det vært å stå i kø eller snu. Noen lærer aldri — gjør du?

SIGBJØRN DAHL - Skien.
Kjem. renseri.

Årsoppgjør

revisjon, bokføring.
Revisor Arne Gausdal.
Tlf. 33 38 08 — Oslo.

Overrettsadvokat

Ketil Harnoll

Munkedamsv. 5, Oslo
Tlf. 42 21 30

O.r.sakfører

SOLVEIG STANG

Alm. praksis.
Bokføring. Mangfoldiggjøring
(Stensilering).
Konferanse etter avtale.
Tlf. 37 96 26, Bentsebrugt. 16c.
oppg. A. II. Oslo.

Benytt

HÅNSKOMAKEREN

i Neubergrt. 15 - Oslo

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 36 99

Tannlæge

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

FOLK OG LAND

Utkommer 1 Oslo

Redaksjon: Postboks 1407, Oslo
Telefon 55 76 56

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5,
Oslo — Telefon 37 76 96

Løssalgpris: 40 øre

Abonnementspriser:

Kr. 16, pr. år, kr. 8, pr. halvår
Sverige, Danmark: Kr. 20, pr. år,
kr. 10 pr. halvår

Utlandet forøvrig: Kr. 24, pr. år,
kr. 12 pr. halvår

I nøytralt omslag kr. 30,— pr. år
kr. 15,— pr. halvår

Annonsepris: 32 øre pr. millimeter
over en spalte

Bruk postgiro nr. 16450

Sambandstrykkeriet A/S — Oslo